

Premios Aprendizaxe-Servizo 2018

Bases para a presentación de proxectos

A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo**, **Educo** e **Editorial Edebé** convocan a centros de Educación Infantil-Primaria, ESO-Bacharelato e Formación Profesional, así como a entidades sociais do Estado español aos **Premios Aprendizaxe-Servizo 2018**.

Obxectivos dos Premios

1. Recoñecer o labor dos centros educativos e entidades sociais que integran a aprendizaxe dos estudantes con accións solidarias destinadas a mellorar a calidade de vida da comunidade.
2. Recoñecer as prácticas de Aprendizaxe-Servizo como ferramenta de éxito educativo e compromiso social.
3. Fortalecer e difundir unha cultura participativa, solidaria e de compromiso cívico, estimulando a divulgación e implementación da Aprendizaxe-Servizo.

Características e requisitos

1. Quen pode participar?

Poderán participar na convocatoria dos Premios Aprendizaxe-Servizo 2018 todos os **centros educativos** do Estado español públicos, concertados ou privados, dos niveis de Infantil-Primaria, ESO-Bacharelato e Formación Profesional¹ que estean a desenvolver prácticas de Aprendizaxe-Servizo.

Tamén poden participar as **entidades sociais** (entidades de educación non-formal, movementos e asociacións xuvenís, clubs de tempo libre e agrupacións *scout*, asociacións de voluntariado, ambientais, culturais etc.) que estean a desenvolver prácticas de Aprendizaxe-Servizo en calquera das comunidades autónomas.

Os centros educativos e entidades sociais que participan deben respectar as leis vixentes e, especialmente, todo aquilo que fai referencia ás medidas de protección da infancia.

Os centros educativos e entidades sociais que foron premiados en anteriores convocatorias non poden volver presentar o mesmo proxecto, pero si poden presentar outros.

Os centros educativos e entidades sociais que quedaron finalistas en anteriores convocatorias poden volver presentar o mesmo proxecto, sempre e cando se realizasen no curso 2017-2018, ou en calquera outro.

Posto que os premios se dirixen aos sectores educativos non-universitarios, as institucións universitarias non poderán participar presentando proxectos cuxos protagonistas sexan estudantes universitarios, pero poden presentarse como institucións colaboradoras dos centros educativos ou entidades sociais que se presentan a esta convocatoria.

As administracións públicas quedan así mesmo excluídas, aínda que poden presentarse como institucións colaboradoras dos centros educativos ou entidades sociais que si se presentan.

¹ Baixo este concepto agrupamos: a Formación Profesional básica; Ciclos Formativos de Grao Medio e de Grao Superior; a Formación Profesional adaptada ou especial e a aprendizaxe de tarefas do alumnado con necesidades educativas especiais; a Formación Profesional en ensinos artísticos, as escolas de adultos e a formación para o emprego.

É indispensable que a presentación do proxecto á convocatoria estea avalada polo **director ou directora da institución** (centro educativo ou entidade social), non só pola persoa responsable do proxecto.

Cada centro ou entidade social pode presentar **tantos proxectos como desexe**, sempre que cumpran as bases aquí expostas.

2. Que tipo de proxectos poden presentarse?

Aceptaranse só proxectos de Aprendizaxe-Servizo que se rematasen no **curso 2017-2018**. Por tanto, non se terán en conta experiencias realizadas e concluídas antes deste período ou ben proxectos aínda non concretados na práctica.

A experiencia de Aprendizaxe-Servizo que se presente debería identificarse cun destes dous modelos:

Modelo A: un proxecto dun grupo-clase (ou grupo de idade ou colectivo concreto no caso de entidades sociais).

Modelo B: un proxecto de todo o centro educativo ou entidade social, compartido con máis centros educativos, ou de calquera outra dimensión superior ao grupo-clase.

Entendemos por Aprendizaxe-Servizo:

Unha proposta educativa que combina procesos de aprendizaxe e de servizo á comunidade nun só proxecto, ben articulado, onde os e as participantes aprenden a traballar en necesidades reais da contorna coa finalidade de melloralas.

3. Que se valorará especialmente?

Independentemente do nivel educativo e do tema do proxecto, o xurado valorará especialmente:

1. Estreita vinculación entre as aprendizaxes e o servizo realizado.
2. Autenticidade e relevancia da necesidade social á que atenden os nenos, nenas e mozas a través do servizo.
3. Participación moi activa das nenas, nenos, mozas e mozos ao longo de todo o proxecto: na investigación de necesidades, o deseño do proxecto, a súa realización e a avaliación final.
4. Estreito traballo en rede entre centros educativos e entidades sociais —e as súas persoas destinatarias— do territorio, para levar a cabo o proxecto con enfoque comunitario e de reciprocidade.
5. Enfoque de xustiza social e dereitos humanos, reforzando a reflexión e o pensamento crítico no alumnado.
6. Proxectos impulsados por poboación en risco de exclusión social.
7. Envergadura do proxecto atendendo á cantidade de nenas, nenos e xente nova implicados, a cantidade de persoas destinatarias do servizo e a duración do proxecto.
8. Servizo desenvolvido fóra do centro educativo ou entidade social, cun impacto visible na contorna e sensibilización/concienciación social da comunidade sobre o problema tratado.
9. Sustentabilidade do proxecto e continuidade do compromiso.
10. Visibilidade do concepto Aprendizaxe-Servizo en tanto que proposta educativa.

4. Como se presenta un proxecto?

Cada proxecto presentarase en formato **dixital** e en calquera **das linguas oficiais** do Estado, para o que será necesario:

1. Encher un **formulario** de inscrición en liña dispoñible en www.aprendizajeservicio.com.
2. Achegar ao formulario un **documento descritivo** do proxecto (ver Anexo 1). Extensión máxima:
 - Proxectos modelo A: máximo 6.000 palabras e 12 páxinas.
 - Proxectos modelo B: máximo 7.000 palabras e 14 páxinas.
3. Indicar no documento descritivo a ligazón dun **vídeo** sobre a experiencia (ver Anexo 2).

Descartaranse todos os proxectos que excedan as dimensións indicadas ou que non presenten algún dos compoñentes que se especifican no Anexo 1.

5. Onde e cando debe enviarse o proxecto?

O formulario en liña e o documento do proxecto que contén a ligazón do vídeo débense presentar a partir **do 4 de maio ata o 30 de setembro de 2018**, a través da web dos Premios Aprendizaxe-Servizo: www.aprendizajeservicio.com

6. Que premios hai?

3 premios Prevención da obesidade infantil e promoción de hábitos saudables, coa colaboración de **DKV Seguros**, para Infantil-Primaria; ESO-Bacharelato e Formación Profesional (ou os seus perfís equivalentes no caso das entidades sociais), dotados con 1.500 euros cada un.

3 premios Solidariedade / Dereitos humanos, coa colaboración da **Obra Social A Caixa**, para Infantil-Primaria, ESO-Bacharelato e Formación Profesional (ou os seus perfís equivalentes no caso das entidades sociais), dotados con 1.500 euros cada un.

1 premio Fomento da lectura, coa colaboración de Edebé, dotado con material didáctico.

1 premio Cooperación ao desenvolvemento, coa colaboración de Educo, dotado con material didáctico.

1 premio Medio, coa colaboración do CENEAM (Centro Nacional de Educación Ambiental), dotado cunha estada de 4 días no Albergue do CENEAM de Valsaín, Segovia, para 50 alumnos/as e o seu profesorado.

1 premio Equidade de xénero, coa colaboración de Fundación **Anabella**, **Mullor SA** e **Abacus**, dotado con material didáctico.

1 premio Inclusión, coa colaboración de **Plena Inclusión**, dotado con material didáctico.

1 premio Inmigración e convivencia, coa colaboración da **Asociación Torresco**, dotado con material didáctico.

1 premio Aprendizaxe-Servizo en educación non-formal, coa colaboración de **Arci Nature**, dotado con 1.500 euros.

1 premio Aprendizaxe-Servizo con enfoque cooperativo, coa colaboración de **GSD Educación**, dotado con 1.500 euros.

1 premio a un proxecto ApS da cidade de Coslada (Madrid), organizadora do encontro, dotado con material didáctico.

1 premio á incorporación da Aprendizaxe-Servizo ao proxecto educativo global, coa colaboración da **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo**, dotado con material didáctico.

Todos estes premios complementáanse, ademais, coa participación de 4 representantes dos centros premiados (2 educadores e 2 alumnos) no evento de entrega de premios. O desprazamento e aloxamento van a cargo das empresas e entidades colaboradoras.

Ademais, a **Fundación Princesa de Xirona outorgará premios a 8 proxectos finalistas**, destacados pola súa innovación e singularidade, que consistirán na participación dun profesor/a do centro na Xornada de Educación Emprendedora 2019 desta Fundación.

O importe dos premios monetarios debe ser investido en desenvolver e estender a experiencia presentada, ou ben empregado para iniciar outra nova. No caso de que a experiencia sexa presentada por máis dun centro educativo ou entidade social, as partes implicadas acordarán como repartir o premio e o xurado entenderá que a presentación da experiencia xa comporta este acordo previo.

7. Onde e cando se entregan os premios?

Os premios entregaranse o **venres 14 de decembro de 2018** no marco do XI Encontro Estatal de Aprendizaxe-Servizo, que terá lugar en Coslada (Madrid).

O anuncio dos proxectos premiados realizarase durante o mes de novembro de 2018 na web dos Premios Aprendizaxe-Servizo www.aprendizajeservicio.com

8. Quen avalía os proxectos?

O xurado está composto por membros da Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, de Educo, de Editorial Edebé e de empresas e entidades colaboradoras dos Premios. Participan na avaliación dos proxectos 63 expertos en Aprendizaxe-Servizo.

9. Aceptación das bases

A participación dos centros educativos e entidades sociais nos Premios Aprendizaxe-Servizo 2018 implica a aceptación das bases desta convocatoria, así como as resolucións do xurado, que escollerá os gañadores en única instancia e sen recurso de reconsideración nin de apelación.

Unha vez coñézase a decisión do xurado, todos os proxectos xunto cos vídeos respectivos que se presenten a esta convocatoria, independentemente de que sexan premiados ou non, poderán ser incluídos nun banco de experiencias e poderán ser publicados polas entidades convocantes en webs, documentos, materiais audiovisuais, materiais pedagóxicos, redes sociais, proxectos educativos elaborados en versión papel e dixital, etc., co obxectivo de difundir as boas prácticas de Aprendizaxe-Servizo que se realizan en España.

Formulario de inscripción en liña

O formulario de inscripción está dispoñible na web aprendizajeservicio.com e deberáselle adxuntar o documento do proxecto coa ligazón do vídeo.

Anexo 1: Modelo de documento de proxecto

Requisitos

- a) Para acceder á convocatoria é necesario presentar un documento que describa o proxecto, xunto co formulario de solicitude de participación, ambos en formato dixital e acompañados dun vídeo da experiencia.
- b) En calquera caso, tratarase dun proxecto que se levou a cabo na práctica, non dunha idea aínda pendente de concretar.
- c) O documento **non deberá exceder as 12 páxinas nin as 6.000 palabras** para os proxectos do modelo A (ver Bases). Nos proxectos do modelo B poderase incluír unha introdución a modo de marco xeral de 2 páxinas; en total un máximo de **14 páxinas e 7.000 palabras**.
- d) Poderanse incorporar esquemas, fotos, todo tipo de ilustracións e ligazóns a outros documentos en liña, coa condición de que non se supere nin o número de páxinas nin o número de palabras.
- e) O documento deberá describir necesariamente os apartados que se detallan a seguir:
 0. Marco do proxecto (Esta introdución é **só** para os proxectos do modelo B.)
 1. Sinopse do proxecto e ligazón do vídeo
 2. Necesidade social que atende o proxecto
 3. Necesidades educativas dos mozos e mozas que desenvolven o proxecto
 4. Descrición do servizo e tarefas que inclúe
 5. Obxectivos educativos / competencias e vinculación curricular
 6. Actividades de aprendizaxe e de reflexión
 7. Participación, protagonismo e organización dos mozos e mozas
 8. Traballo en rede requirido polo proxecto
 9. Celebración e difusión
 10. Calendario e descrición das fases do proxecto
 11. Recursos necesarios para impulsar o proxecto
 12. Avaliación do proxecto

Orientacións para redactar o proxecto

0. Marco do proxecto

Atención: Este apartado só é para os proxectos do modelo B. Destinarase a describir a envergadura do proxecto do xeito máis claro e conciso posible, nunha extensión **non superior a 2 páxinas ou 1.000 palabras**. Especificarase a relación e coordinación existente entre as entidades/centros participantes no proxecto, ou ben o esquema xeral de todos os proxectos que se articulan.

Os seguintes apartados referiranse exclusivamente a un proxecto concreto, aínda que neste apartado se cite máis dun.

1. Sinopse do proxecto e ligazón do vídeo

Introdución breve e clara do proxecto, **non superior a 150 palabras**, na que se describa resumidamente o servizo que levaron a cabo os participantes, así como as aprendizaxes vinculadas.

Exemplo: o alumnado de 3.º da ESO, despois de estudar a situación de marxinación dos nenos e nenas relacionados coa lepra no sur da India, organizan e levan a cabo "**Correndo con JAL**", unha carreira solidaria cuxa finalidade é **recoller fondos** para apoiar as olimpíadas anuais que monta esta ONG para os nenos e nenas de Pondicherry que padecen marxinación social. Reciprocamente, os nenos e nenas destinatarios ensínanlles aos nosos alumnos o **Kabaddi**, un dos xogos deportivos máis populares na India. Na carreira participan tamén como corredores os mozos e mozas dos outros niveis de Secundaria.

Ligazón do vídeo: XXX

2. Necesidade social que atende o proxecto

Descrición breve do reto, problema, déficit ou necesidade social concreta (cultural, asistencial, educativa, ambiental, sanitaria, dereitos humanos...) no que incidiu o proxecto e sobre o cal traballaron os mozos e mozas participantes.

Exemplos: marxinación de determinados colectivos de persoas; degradación de espazos urbanos; situación de illamento das persoas maiores; abandono de mascotas e malos tratos animais; alta porcentaxe de obesidade da localidade...

3. Necesidades educativas dos mozos e mozas que desenvolven o proxecto

Xustificación da idoneidade do proxecto de acordo ás necesidades educativas dos mozos e mozas.

Exemplos: conflitos de convivencia na aula, actitudes pouco respectuosas dos mozos e mozas cara ás persoas maiores; necesidade de traballar competencias craves como a comunicación lingüística, competencia matemática, ciencia, ecoloxía, etc.; falta de adestramento das habilidades de traballo en grupo...

4. Descrición do servizo e tarefas que inclúe

Descrición da finalidade do servizo e o seu desenvolvemento, é dicir, as principais actividades e tarefas do servizo que realizaron os mozos e mozas e a súa repercusión na contorna, citando, na medida do posible, os resultados reais que se debían alcanzar.

Exemplo: no suposto da preparación, organización e posta en práctica dunha campaña de limpeza do parque veciño, elaboración de carteis para colgar nos comercios; elaboración dun vídeo de difusión da campaña para colgar nas redes sociais; reunión coa asociación de veciños para presentar a campaña e pedir a súa colaboración...

5. Obxectivos educativos / competencias e vinculación curricular

Enumeración dos obxectivos educativos ou competencias que o proxecto pretendía fortalecer nos mozos e mozas. Recomendamos citar de maneira sucinta e clara só os 3 ou 4 máis significativos do proxecto.

Exemplo: relativo a unha carreira solidaria, 1) coñecer a situación de marxinación das persoas afectadas pola lepra e os seus familiares e desvelar os prexuízos que existen acerca desta enfermidade; 2) sensibilizarse e comprometerse ante as desigualdades e as inxustizas; 3) aprender a organizar e desenvolver un proxecto solidario no barrio.

A seguir, débese relacionar o servizo que se prestou cos contidos das materias académicas ou espazos curriculares nos que se situou o proxecto, ou ben, no caso de entidades sociais, coas áreas educativas que lle son propias. Recomendamos expresar esta relación nun debuxo ou esquema.

6. Actividades de aprendizaxe e de reflexión

Descrición das principais actividades de aprendizaxe directamente vinculadas ao servizo: actividades de aula, de investigación sobre o terreo ou traballo de campo.

Exemplos: investigación e detección das necesidades dun parque público; investigación acerca da alimentación durante a posguerra; estudo das especies vexetais máis adecuadas para rehabilitar un estanque; lectura de Wonder e reflexión sobre a marxinación das persoas con discapacidades; elaboración dun mapa mental sobre as causas e consecuencias da obesidade...

7. Participación, protagonismo e organización dos mozos e mozas

Descrición de como os mozos e mozas participaron e foron protagonistas desde o inicio do proxecto, no seu desenvolvemento e na súa avaliación.

Exemplos: maneira na que o grupo decidiu o proxecto ou ben o fixo seu; repartición de tarefas e control da execución das mesmas; control e valoración dos resultados; presentación das accións e dos resultados...

8. Traballo en rede requirido polo proxecto

Enumeración das entidades, centros ou institucións que comparten o proxecto, explicando cal é o seu papel nel e como se coordinan entre elas.

9. Celebración e difusión

Descrición de como se mostrou/celebrou o resultado do proxecto: festa, acto de recoñecemento, encontro cos destinatarios, espazo nas actividades de final de curso do centro...

Descrición dos medios e estratexias que se utilizaron para dar a coñecer o proxecto na contorna e entre as familias: web, reunións informativas, redes sociais, prensa, dípticos, televisión...

10. Calendario e descrición das fases do proxecto

Elaboración dun esquema temporal do desenvolvemento do proxecto cunha breve descrición de cada fase.

11. Recursos necesarios para impulsar o proxecto

Resumo dos recursos específicos que se mobilizaron neste proxecto (materiais, económicos, humanos...), tanto os do centro educativo como os da entidade social, na medida do posible.

12. Avaliación do proxecto

Conclusións da avaliación realizada do proxecto, tanto na súa dimensión pedagóxica como na súa dimensión de servizo (se se alcanzaron ou non os obxectivos propostos, as dificultades detectadas...), mencionando o nivel alcanzado de participación dos protagonistas, a valoración que fai a entidade social ou as persoas destinatarias, puntos fortes e puntos por mellorar do proxecto, etcétera.

Anexo 2 - Bases para a presentación do vídeo

Obxectivo do vídeo

O vídeo que acompaña o documento descritivo do proxecto de Aprendizaxe-Servizo ten como finalidade ilustrar o proxecto, especialmente a súa posta en práctica; recoller aqueles aspectos que as e os participantes desexen destacar e contribuír á difusión do proxecto concreto e de Aprendizaxe-Servizo, en xeral.

Requisitos

1. Presentarase só un vídeo por cada proxecto de Aprendizaxe-Servizo.
2. O vídeo debe ser descritivo do proxecto e os autores deberán utilizar imaxes e bandas sonoras libres de dereitos.
3. Non se admiten vídeos que traten temáticas distintas ao proxecto presentado, que teñan contidos publicitarios ou contrarios aos valores éticos que inspira a pedagogía de Aprendizaxe-Servizo.
4. Aceptaranse e valoraranse especialmente as reportaxes breves e noticias do proxecto difundidas por canles de televisión.
5. Os vídeos débense subir a YouTube ou Vimeo en modalidade «público» e poñer a ligazón no documento do proxecto que se presenta á convocatoria.
6. Valoraranse especialmente aqueles vídeos que, mantendo a finalidade de ilustrar claramente o proxecto, teñan **unha duración breve**, non superior a 5 minutos.

Responsabilidades legais

1. Os responsables do proxecto deberán asegurarse de dispoñer do consentimento das persoas que aparecen no vídeo e do dos pais, nais ou tutores/as legais dos nenos e nenas menores de idade².
2. A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, Educo e Edebé** entenden que os centros educativos e entidades sociais que participan nesta convocatoria contan con este consentimento debidamente asinado polas familias ou tutores/as legais e, por tanto, declinan calquera responsabilidade.
3. Os autores dos vídeos aceptan adherirse á licenza Creative Commons (by-nc-nd)³ e, polo tanto, son coñecedores de que as obras que envíen ao concurso poden ser utilizadas por todo o que queira sempre que cite a fonte (autor/a, centro educativo ou entidade social e data).
4. A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, Educo e Edebé** declinan calquera responsabilidade legal relacionada co contido dos vídeos presentados, co incumprimento en materia de propiedade intelectual, industrial ou de imaxe e co cumprimento parcial das bases desta convocatoria por parte das e os participantes, sendo os autores/as os únicos responsables legais do vídeo e dos seus contidos.
5. A participación neste concurso implica a aceptación e o compromiso do cumprimento destas bases.

² Atendendo ao artigo 18.1 da Constitución, regulado pola Lei Orgánica 1/1982, de 5 de maio, sobre o Dereito ao Honor, á Intimidade Persoal e Familiar e á Propia Imaxe; e ao artigo 18.4, regulado pola Lei Orgánica 15/1999, de 13 de decembro, de Protección de Datos de Carácter Persoal.

³ Recoñecemento - Non Comercial - Sen Obra Derivada (by-nc-nd).